

The Study on the Effect of Learning Using Simulation Situations on Speaking Ability for First Year Vocational Certificate Students

Nanphaphat Somlum, Thassanee Rodmunkong, and Phochet Thamsirikhwan

Master Student the Degree of Master of Education Program in Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University, Thailand

E-mail: kanjana.tawatchai4@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-4745-5744>

E-mail: tassanee.rod@rru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-9136-7287>

E-mail: phochet.tha@rru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-2182-1389>

Received 21/06/2025

Revised 29/06/2025

Accepted 30/07/2025

Abstract

Background and Aims: Scenario-based learning is a process that teachers use to help learners learn according to specified objectives by having them play in situations with roles, information, and rules that reflect reality and interact with things in those situations, using information that is similar to real-world information to make decisions. Then, the objectives of this research were to 1) compare the speaking ability by learning management using simulation situations of first-year vocational certificate students before and after learning; and 2) study the students' satisfaction toward learning management using simulation situations of first year vocational certificate students.

Methodology: The sample obtained using the cluster random sampling method consisted of 30 first-year vocational certificate students from the electrician department, second semester, academic year 2024, Chachoengsao Technical College. The research instruments included eight lesson plans for the Thai language for careers, vocational certificate level, year 1, unit 4: speaking in careers, assessment of speaking ability in careers, and a satisfaction questionnaire on learning management using simulation situations. The statistics used for data analysis included mean \bar{X} , percentage, standard deviation (S.D.), and hypothesis testing using the t-test

Results: 1) The speaking ability in careers by learning management using simulation situations of first-year vocational certificate students was significantly higher after learning compared to before learning, with a statistical significance of .05. It showed that learning management using simulation situations enabled students to have higher speaking ability in careers, 2) The results of the study on satisfaction in learning management using simulation situations of first-year vocational certificate students found that students had the greatest degree of satisfaction ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.60).

Conclusion: The results of the study revealed that the use of simulation-based learning had a statistically significant effect on the development of speaking skills in professional contexts among first-year vocational certificate students. Furthermore, the students expressed the highest level

of satisfaction with this learning approach, indicating the appropriateness and effectiveness of the implemented instructional method.

Keywords: Learning Management; Speaking Ability; Simulation Situations

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถด้านการพูด ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1

นันท์ภัทร สมล่ำ¹, ทศนีย์ รอดมันคง² และพอเจตน์ ธรรมศิริขวัญ³

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนลงมือเล่นในสถานการณ์ที่มีบทบาท ข้อมูล และกติกาการเล่นที่สะท้อนความเป็นจริง และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในสถานการณ์นั้น โดยใช้ข้อมูลที่มีสภาพคล้ายกับข้อมูลในความเป็นจริงในการตัดสินใจ ดังนั้นงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถด้านการพูด ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูด โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกช่างไฟฟ้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 8 แผน แบบประเมินความสามารถด้านการพูด และแบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t – test for Dependent Samples

ผลการวิจัย: 1) ความสามารถในการพูด ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ พบว่า คะแนนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2) ความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปผล: จากผลการวิจัย พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองมีผลต่อการพัฒนาความสามารถด้านการพูดในบริบทวิชาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้งนักเรียนยังมีระดับความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวอยู่ในระดับสูงสุด แสดงให้เห็นถึงความเหมาะสมและประสิทธิภาพของแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ใช้

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้; ความสามารถด้านการพูด; สถานการณ์จำลอง

บทนำ

การศึกษาในระดับอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาและฝึกอบรมด้านวิชาชีพซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้

ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพอิสระ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ตั้งเป้าหมายด้านคุณภาพของผู้สำเร็จศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและมีกรอบวิชาชีพมีคุณภาพ 3 ด้าน 1) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ พฤติกรรมลักษณะนิสัย และทักษะทางปัญญา 2) ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ได้แก่ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาการเรียนรู้ และการปฏิบัติ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ตัวเลขและการจัดการ และการพัฒนางาน 3) ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ได้แก่ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ความสามารถในการใช้ทักษะในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง และความสามารถในการประยุกต์สู่อาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560) ดังนั้นอาชีวศึกษาเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในหลายด้าน เนื่องจากเน้นการพัฒนากำลังคนให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

การสื่อสารภาษาไทย มีความสำคัญต่อการสร้างกำลังคนที่มีทักษะครบถ้วนและพร้อมสำหรับการทำงานในสายอาชีพต่าง ๆ โดยเน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ชัดเจน และมีประสิทธิภาพในการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

วิชาภาษาไทย สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ นักเรียนต้องเรียนวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ โดยมีจุดประสงค์รายวิชาที่เน้นการใช้ภาษาไทย เป็นเครื่องมือในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ จากคำอธิบายรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ มีทักษะการพูดที่นักเรียนจะต้องได้เรียน คือ การพูดติดต่อกิจธุระในงานอาชีพ การสัมภาษณ์งาน การพูดทางโทรศัพท์ การพูดสุนทรพจน์ การพูดเพื่อนำเสนอผลงาน การพูดสาธิต การพูดเพื่อขายสินค้าหรือบริการ และการพูดเพื่อประชาสัมพันธ์ เป็นทักษะการพูดที่นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต้องได้เรียนและปฏิบัติได้เพื่อนำไปใช้ในสังคมหรืองานอาชีพของตนเองในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2567) ดังนั้น ภาษาไทยจึงเป็นหัวใจของทุก ๆ วิชา ผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ดี จะประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพ ดังนั้นการพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาไทยในงานอาชีพถือเป็นทักษะที่สำคัญ และเป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีบทบาทในการเรียนรู้ และเป็นหัวใจสำคัญของกิจกรรมทั้งหลายในการเรียนของนักเรียน แต่ในปัจจุบันนี้พบว่า การพูดยังมีปัญหาที่หลากหลาย ซึ่งเกิดจากตัวนักเรียนจะมีความกลัว ขี้อาย ไม่กล้าพูดแสดงความคิดเห็น ขาดความเชื่อมั่น ไม่กล้าแสดงออก ประหม่า พูดเสียงเบา การออกเสียงควบกล้ำเสียง ร, ล ไม่ชัดเจน รวมถึงปัญหาในกระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยด้วย

จากรายงานสรุปผลการปฏิบัติการสอนวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ของวิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา พบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการพูดวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ คิดเป็นร้อยละ 67.58 และปีการศึกษา 2565 นักเรียนมีความสามารถด้านการพูดคิดเป็นร้อยละ 72.26 และปีการศึกษา 2564 นักเรียนมีความสามารถด้านการพูด คิดเป็นร้อยละ 75.58 (วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา, 2566) ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายของสถานศึกษา ร้อยละ 80 ผู้สอนเล็งเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนที่จะช่วยพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาไทยในงานอาชีพได้นั้น ผู้สอนอาจจะต้องปรับกระบวนการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่เป็นไปตามลำดับขั้นตอน

และแปลกใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 และตอบสนองความต้องการของนักเรียนที่เป็นคนรุ่นใหม่ด้วย

การประยุกต์ใช้รูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับนักเรียนในศตวรรษที่ 21 และสามารถช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนในด้านการพูด ก็คือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายมาจัดการเรียนการสอนกับนักเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การสาธิต การแสดงละคร และการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง จากการศึกษาแบบและวิธีการสอนที่นำมาช่วยพัฒนาความสามารถด้านการพูดของนักเรียน ผู้วิจัยเห็นว่าวิธีการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง ตามแนวคิดของ รศ.ดร. ทิศนา ขัมมณี สามารถนำมาช่วยพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาไทยในงานอาชีพของนักเรียนได้ เพราะเป็นวิธีสอนที่ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ เรื่องที่มีความสัมพันธ์ซับซ้อนได้อย่างเข้าใจ เนื่องจากได้มีประสบการณ์ตรงด้วยตนเอง รวมถึงนักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ เกิดความสนุกสนาน และนักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการต่าง ๆ เช่น การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน กระบวนการสื่อสาร กระบวนการตัดสินใจ กระบวนการแก้ไขปัญหา และกระบวนการคิด (เทศนา ขัมมณี, 2562) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรแก้ว พิเมย (2563) กล่าวว่า การใช้สถานการณ์จำลองเป็นการสอนที่ผู้สอนได้พยายามให้นักเรียนเรียนรู้จากสถานการณ์ที่มีความใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุดโดยสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นในห้องเรียน แล้วให้นักเรียนแสดงบทบาทของตนเองตามสถานการณ์ที่กำหนดแล้วให้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในแต่ละสถานการณ์ สถานการณ์จำลองโดยทั่วไปมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ สถานการณ์จำลองแท้กับสถานการณ์จำลองแบบเกมหรือที่เรียกว่าเกมจำลองสถานการณ์ สถานการณ์จำลองแท้จะเป็นสถานการณ์การเล่นที่ให้นักเรียนได้เล่นเพื่อเรียนรู้ความจริง เช่น ผู้สอนอาจจำลองสถานการณ์นั้นในการตัดสินใจในเหตุการณ์ต่าง ๆ ส่วนเกมจำลองสถานการณ์ มีลักษณะเป็นเกมการเล่น แต่เกมการเล่นนี้มีลักษณะที่สะท้อนความเป็นจริง ในขณะที่เกมธรรมดา ๆ ไป อาจจะได้สะท้อนความเป็นจริงอะไร

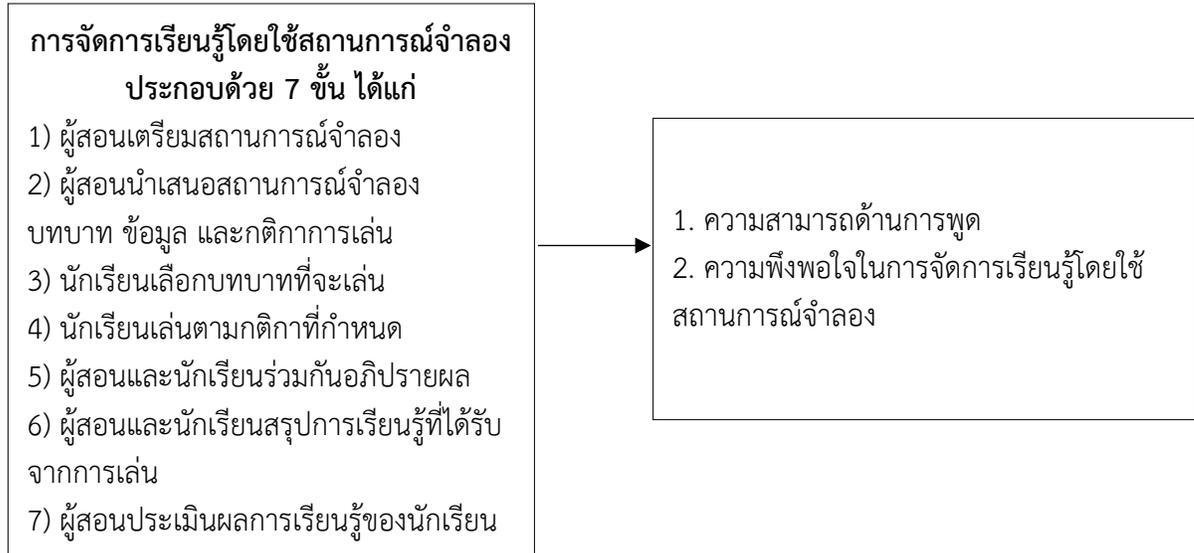
จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองจะสามารถพัฒนาความสามารถด้านการพูดได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีขั้นตอนที่ชัดเจน นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนและมีบทบาทในการเรียนมากที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำวิธีการสอนโดยสถานการณ์จำลอง มาใช้ในการศึกษาความสามารถด้านการพูด รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกช่างไฟฟ้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูด โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียน
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถด้านการพูดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 แผนกช่างไฟฟ้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา จำนวน 5 ห้อง นักเรียนจำนวน 180 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 แผนกช่างไฟฟ้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ รหัสวิชา 20000-1102 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อทำการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

2.1.1 ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567 เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา คำอธิบายรายวิชา

2.1.2 ศึกษาเอกสาร หลักการ วิธีการ และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านการพูด

2.1.3 วิเคราะห์เนื้อหา และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเรียงเนื้อหา จากง่ายไปสู่เนื้อหาที่ยากตามลำดับ

2.1.4 ศึกษารูปแบบ หลักการ วิธีการ และรายละเอียดที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

2.1.5 พิจารณากำหนดกรอบผลการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล

2.1.6 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยยึดกระบวนการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูด จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง ประกอบด้วย

แผนที่ 1 การพูดติดต่อกิจธุระในงานอาชีพ

แผนที่ 2 การสัมภาษณ์งาน

แผนที่ 3 การพูดทางโทรศัพท์

แผนที่ 4 การพูดสุนทรพจน์

แผนที่ 5 การพูดเพื่อนำเสนอผลงาน

แผนที่ 6 การพูดสาธิต

แผนที่ 7 การพูดเพื่อขายสินค้าหรือบริการ

แผนที่ 8 การพูดเพื่อประชาสัมพันธ์

2.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะ

2.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว เสนอต่อ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 2 ท่าน ด้านภาษาไทย 2 ท่าน และด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน เพื่อหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้กับจุดประสงค์ ที่ต้องการวัด โดยพิจารณาว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือไม่ (Index of Item Objective Congruence หรือIOC) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538: 208)

2.1.9 ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า แผนการจัดการเรียนรู้ มีค่า IOC ดังนี้ แผนที่ 1 การพูดติดต่อกิจ ธุระในงานอาชีพ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 แผนที่ 2 การสัมภาษณ์งานอาชีพ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 แผนที่ 3 การพูดทางโทรศัพท์ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 แผนที่ 4 การพูดสุนทรพจน์ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 แผนที่ 5 การพูดเพื่อนำเสนอผลงาน มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 แผนที่ 6 การพูดสาธิต มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 แผนที่ 7 การพูดเพื่อขายสินค้าหรือบริการ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 และแผนที่ 8 การพูดเพื่อ ประชาสัมพันธ์ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00

นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อทำการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหน่วยการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล โดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ซึ่งผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ รหัสวิชา 20000 – 1102 โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน รายงานพบว่าทุกแผนมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยแผนที่ 1 การพูดติดต่อกิจธุระในงานอาชีพ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 4.82 แผนที่ 2 การสัมภาษณ์งาน มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 4.83 แผนที่ 3 การพูดทางโทรศัพท์ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 4.81 แผนที่ 4 การพูดสุนทรพจน์ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 4.78 แผนที่ 5 การพูดเพื่อนำเสนอผลงาน มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 4.81 แผนที่ 6 การพูดสาธิต มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 4.75 แผนที่ 7 การพูดเพื่อขายสินค้าหรือบริการ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 4.77 และแผนที่ 8 การพูดเพื่อประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 4.81

2.1.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและผ่านการเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ไปศึกษานำร่องกับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2.1.11 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการทดลองใช้แล้วมาปรับปรุง เพื่อให้แผนการจัดการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง ก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับกลุ่มตัวอย่าง

2.2 แบบประเมินความสามารถด้านการพูด สำหรับใช้วัดความสามารถด้านการพูดทั้งก่อนและหลังเรียน จำนวน 1 ฉบับ มีลักษณะเป็นการกำหนดสถานการณ์ จำนวน 2 หัวข้อ มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

2.2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบประเมินวัดความสามารถด้านการพูด

2.2.2 ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567 เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตร ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา คำอธิบายรายวิชา เนื้อหารายวิชา ภาษาไทยเพื่ออาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1

2.2.3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินรวมถึงการวัดและประเมินการพูด และการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก (Scoring Rubric)

2.2.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อสร้างแบบประเมินให้สอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหา

2.2.5 สร้างแบบประเมินวัดความสามารถด้านการพูด รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ประเมินรายบุคคล มีลักษณะเป็นการกำหนดสถานการณ์ 2 หัวข้อ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก (Scoring Rubric) ประเมินแบบแยกประเด็น จำนวน 6 ประเด็น ได้แก่ เนื้อหา การเรียบเรียง การออกเสียง การใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทาง ประเด็นละ 5 คะแนน คะแนนเต็ม 30 คะแนน รวม 60 คะแนน แล้วนำคะแนนมาหาร 2 เพื่อเป็นคะแนนสุทธิ 30 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย เพื่อจัดระดับคะแนนความสามารถด้านการพูด ในช่วงคะแนน ดังนี้

26 – 30 คะแนน	หมายถึง ดีมาก
21 – 25 คะแนน	หมายถึง ดี
16 – 20 คะแนน	หมายถึง พอใช้
11 – 15 คะแนน	หมายถึง ปรับปรุง
6 – 10 คะแนน	หมายถึง ไม่ผ่าน

2.2.6 นำแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เพื่อตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนครอบคลุมเนื้อหาและมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.2.7 นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างสถานการณ์กับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด โดยพิจารณาว่าแบบประเมินแต่ละสถานการณ์มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือไม่ (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538: 208)

นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ถือว่าแบบประเมินวัดความสามารถด้านการพูด มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.2.8 นำแบบประเมินวัดความสามารถด้านการพูดที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว จำนวน 6 หัวข้อ ไปหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 174) ให้ผู้ประเมินจำนวน 2 ท่าน ได้แก่ ผู้วิจัยและครูผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย ทำการประเมินตามเกณฑ์การประเมินความสามารถด้านการพูด ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่เคยเรียนวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถการพูด

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า แบบประเมินวัดความสามารถด้านการพูด มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ รายสถานการณ์ ดังนี้ สถานการณ์ที่ 1 การติดต่อขออนัดประชุมทางธุรกิจ มีค่าเท่ากับ .075 สถานการณ์ที่ 2 การสัมภาษณ์งานด้านบริการลูกค้า มีค่าเท่ากับ 0.78 สถานการณ์ที่ 3 การนัดหมายประชุมทางธุรกิจ มีค่าเท่ากับ 0.80 สถานการณ์ที่ 4 การนำเสนอโครงการใหม่พัฒนาแผนกวิชาตนเอง มีค่าเท่ากับ 0.81 สถานการณ์ที่ 5 การสาธิตทักษะทางวิชาชีพ มีค่าเท่ากับ 0.79 และสถานการณ์ที่ 6 การขายผลิตภัณฑ์เทคโนโลยี มีค่าเท่ากับ 0.79 จากนั้นคัดเลือกแบบประเมินวัดความสามารถด้านการพูด ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ สูงที่สุด ไว้จำนวน 2 หัวข้อ ได้แก่ สถานการณ์ที่ 3 การนัดหมายประชุมทางธุรกิจ มีค่าเท่ากับ 0.80 และสถานการณ์ที่ 4 การนำเสนอโครงการใหม่พัฒนาแผนกวิชาตนเอง มีค่าเท่ากับ 0.81 เพื่อนำไปใช้จัดทำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์ สำหรับใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.2.11 จัดทำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์สำหรับใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.2.12 นำแบบประเมินวัดความสามารถด้านการพูดไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 แผนกช่างไฟฟ้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา จำนวน 30 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ต่อไป

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ด้านเนื้อหา/ระยะเวลา ด้านกิจกรรมการเรียน และด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

2.3.1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ การวัดความพึงพอใจ แนวทางการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจและนำข้อมูลมากำหนดแนวทางการเขียนข้อคำถามของแบบสอบถามความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

2.3.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 15 ข้อ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหา/ระยะเวลา 2) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และ 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

2.3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นตามข้อ 2 ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ก่อนนำเสนอผู้เชี่ยวชาญต่อไป

2.3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองที่ปรับปรุงแล้วไปเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ชุดเดิม) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำผลการพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 67)

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า แบบสอบถามความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 ซึ่งเป็นค่าที่สามารถนำไปใช้ได้

2.3.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีคุณสมบัติเหมือนกลุ่มตัวอย่าง 1 ห้องเรียน (Field Tryout) นักเรียนจำนวน 30 คนและนำผลมาวิเคราะห์หาค่าความน่าเชื่อถือได้ (Reliability) โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient: α) ตามวิธีของ Cronbach (พรรณี ลีกิจวัฒน์, 2558: 20)

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า แบบสอบถามความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

2.3.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองมาปรับปรุงให้สมบูรณ์และจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์นำไปเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ปฐมนิเทศนักเรียนกลุ่มตัวอย่างชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ และทำแบบประเมินวัดความสามารถด้านการพูดก่อนเรียน

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง จำนวน 8 แผน

3.4 สิ้นสุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบประเมินวัดความสามารถในการพูดหลังเรียน ฉบับเดียวกับแบบประเมินก่อนเรียนอีกครั้ง

3.5 นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองให้นักเรียนประเมิน

3.6 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปผลของการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูด ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง การวิจัยครั้งนี้พบว่า คะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.83 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.99 และหลังการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 26.43 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.82 ซึ่งหมายความว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 11.60

ตาราง 1 เปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	p
ก่อนการจัดการเรียนรู้	30	30	14.83	0.99	50.89*	.000
หลังการจัดการเรียนรู้	30	30	26.43	0.82		

* p < .05

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า คะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.83 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.99 และหลังการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 26.43 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.82 และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ พบว่า คะแนนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้นแสดงว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านการพูดสูงขึ้น

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 การวิจัยครั้งนี้ พบว่าความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากขึ้นไป โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 15 นักเรียนได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.93 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.25 รองลงมาคือ ข้อที่ 8 สื่อที่ใช้ในการเรียนช่วยให้เรียนอย่างสนุก และเกิดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.90 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.30 สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจน้อยที่สุดจากรายการประเมิน คือ ข้อที่ 3 เนื้อหามีความชัดเจน กระชับและง่ายต่อการปฏิบัติ กิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.91

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหา/ระยะเวลา	4.32	0.78	มาก
1. ความเหมาะสมของเนื้อหาแก่นักเรียน	4.23	0.80	มาก
2. ความสอดคล้องเนื้อหากับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.23	0.76	มาก
3. เนื้อหาที่มีความชัดเจน กระชับและง่ายต่อการปฏิบัติกิจกรรม	4.20	0.91	มาก
4. ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรม	4.53	0.67	มากที่สุด
5. ความยืดหยุ่นของเวลาในการจัดกิจกรรม	4.40	0.76	มาก
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.74	0.52	มากที่สุด
6. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	4.73	0.57	มากที่สุด
7. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม แสดงความคิดเห็นและปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างอิสระ	4.70	0.59	มากที่สุด

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
8. สื่อที่ใช้ในการเรียนช่วยทำให้เรียนอย่างสนุกและเกิดการเรียนรู้	4.90	0.30	มากที่สุด
9. กิจกรรมการเรียนรู้อาจนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.77	0.50	มากที่สุด
10. กิจกรรมการเรียนรู้อาจส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการพูดในงานอาชีพ	4.60	0.66	มากที่สุด
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.78	0.49	มากที่สุด
11. เมื่อเรียนจบหน่วยงานพูดในงานอาชีพแล้ว นักเรียนสามารถนำทักษะการพูดไปใช้ในการประกอบอาชีพได้	4.87	0.43	มากที่สุด
12. นักเรียนมีความรู้และเห็นความสำคัญในการพูดในงานอาชีพมากขึ้น	4.70	0.64	มากที่สุด
13. นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและกล้าแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางความคิดกับผู้อื่นมากขึ้น	4.77	0.50	มากที่สุด
14. นักเรียนมีความมั่นใจในการแสดงออกมากขึ้น	4.63	0.66	มากที่สุด
15. นักเรียนได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติกิจกรรม	4.93	0.25	มากที่สุด
รวม	4.61	0.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูด โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.60 พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.52 ด้านกิจกรรมการเรียน มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.52 และด้านเนื้อหา/ระยะเวลา มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.49 พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากขึ้นไป โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 15 นักเรียนได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.93 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.25 รองลงมา คือ ข้อที่ 8 สื่อที่ใช้ในการเรียนช่วยทำให้เรียนอย่างสนุกและเกิดการการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.90 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.30 สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจน้อยที่สุดจากรายการประเมิน คือ ข้อที่ 3 เนื้อหาที่มีความชัดเจน กระชับ และง่ายต่อการปฏิบัติกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.91

อภิปรายผล

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถด้านการพูด ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 มีประเด็นอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูด ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง พบว่า คะแนนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองพัฒนาความสามารถด้านการพูด ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เป็นการสร้างสถานการณ์ที่มีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง การเล่นเกมติกาและเงื่อนไขทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการเผชิญกับปัญหา มีการตัดสินใจและการใช้ไหวพริบเฉพาะตัว รู้จักแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้เลือกบทบาทที่จะเล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้ได้รับประสบการณ์ตรง มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม โดยผู้สอนมีบทบาทในการเตรียมสถานการณ์และความพร้อม ให้คำแนะนำ คอยดูแลความปลอดภัย กระตุ้นให้นักเรียนเกิดข้อสงสัย รู้จักสังเกตและคิดหาคำตอบ และสิ่งสำคัญคือผู้สอนและนักเรียนได้ร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ ท้ายบทเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรแก้ว พิเมยะ (2563: 68) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถพูดภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์จำลองในผู้ลี้ภัยผู้ใหญ่ เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การใช้สถานการณ์จำลองเป็นการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์ที่มีความใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด แล้วให้ผู้เรียนแสดงบทบาทของตนเองตามสถานการณ์ที่กำหนด มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในแต่ละสถานการณ์ โดยการอภิปรายและตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาเรื่องราวที่แสดง ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ท้ายบทเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ พิมพ์สินธ์ (2565: 73) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการฟังและด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้สถานการณ์จำลอง มีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 80 มีคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะได้ประยุกต์กรอบแนวคิดขั้นตอนโดยใช้สถานการณ์จำลองของ ทิศนา แคมมณี และได้กำหนดกิจกรรมตัวกระตุ้นสำหรับการพูดหลายอย่าง เช่น การสอนพูดให้บรรยายสิ่งของหรือรูปภาพ ตัวกระตุ้นสำหรับการพูดคือสถานการณ์ต่าง ๆ ทำให้การจัดแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาวี ไชยทองศรี (2563: 132) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการฟัง – พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยการใช้สถานการณ์จำลอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการฟัง – พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยการใช้สถานการณ์จำลองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพราะการพัฒนาความสามารถด้านการฟัง – พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยการใช้สถานการณ์จำลองนั้นเป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจริง มีการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นเรียน มีการคิดและออกแบบท่าทางและสถานการณ์ ซึ่งอาจจะใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันของนักเรียน จึงทำให้นักเรียนคุ้นเคยกับการใช้ภาษา และการสอนแบบนี้ทำให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกมากขึ้น ประการที่สอง การจัดการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนตามหลักการสอน โดยเริ่มจากขั้นนำเสนอเนื้อหา ขั้นนี้นักเรียนจะได้รับทราบเนื้อหาที่จะเรียนเป็นการสร้างความสนใจจากการที่ได้ฟังหรือดูเนื้อหาก่อนที่จะได้เรียนรู้ ขั้นที่สอง คือขั้นการฝึก หลังจากที้นำเสนอเนื้อหาไปแล้วนั้น ครูต้องให้นักเรียนได้ฝึกภาษา ครูอาจจะถามคำถามแล้วให้นักเรียนตอบคำถามจากบทเรียน ให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดเพื่อเพิ่มความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น การที่นักเรียนได้รับการกระตุ้นในการฝึกภาษาผู้เรียนจะเกิดความตื่นตัว และเตรียมความพร้อมในการตอบคำถาม

จากบทเรียน ขั้นสุดท้าย ขั้นการใช้ภาษา ขั้นนี้ครูจะเป็นผู้แนะนำ ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อความหมายได้อย่างเสรี ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนมากขึ้น

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เป็นการนำสถานการณ์จำลองมาใช้ ทำให้นักเรียนฝึกฝนการใช้ภาษาและมีโอกาสร่วมทำงานกับเพื่อนในกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน ผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การพูดต่อกิจธุระในงานอาชีพ การสัมภาษณ์งาน การพูดทางโทรศัพท์ การพูดสุนทรพจน์ เป็นต้น เนื้อหาในกิจกรรมมีความเหมาะสมชัดเจน กระชับและง่ายต่อการปฏิบัติกิจกรรม มีระยะเวลาที่เหมาะสม มีสื่อการสอนที่ทำให้เรียนอย่างสนุก และเกิดการเรียนรู้ นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม มีโอกาสซักถาม แสดงความคิดเห็น นักเรียนได้ฝึกทักษะการพูด และสามารถประยุกต์ใช้ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา ณ ศรีสุข (2561: 66) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อเสริมสร้างความสามารถการสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนที่ได้รับการสอนทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์จำลองมีความพึงพอใจต่อการเรียนหลังการทดลองอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการนำสถานการณ์จำลองมาใช้ ทำให้นักเรียนฝึกฝนการใช้ภาษาและมีโอกาสร่วมทำงานกับเพื่อนในกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนในชั้นเรียน ผู้เรียนสามารถสร้างประโยคภาษาอังกฤษที่นำมาใช้ในการสนทนาด้วยตนเองตามสถานการณ์จำลองต่าง ๆ ที่กำหนดให้ เมื่อผู้เรียนมีปัญหาหรือข้อผิดพลาดในการสนทนาผู้เรียนได้ร่วมแก้ปัญหา ร่วมกัน ทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการแสดงออกลดความประหม่าและทำให้การสนทนาภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อีระ ต้นบุญต่อ (2565: 71) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารในวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้สถานการณ์จำลองในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ อยู่ในระดับมาก โดยทุกด้านมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ประกอบด้วย ระยะเวลา การจัดการประเมินผลการจัดการเรียน และการเตรียมการ ตามลำดับ เนื่องจากกิจกรรมสถานการณ์จำลองที่ออกแบบและพัฒนาขึ้นได้ดำเนินการโดยใช้ระยะเวลาที่เหมาะสม และมีกระบวนการสร้างสถานการณ์จำลอง จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และมีองค์ประกอบที่ครบถ้วนทั้งในเรื่องเนื้อหา สารของสถานการณ์ บทบาท สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ผู้วิจัยได้คอยอำนวยความสะดวกและดูแล เพื่อให้การแสดงสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง เป็นผู้สังเกต ติดตาม พิจารณาพฤติกรรมและการใช้ภาษาของนักศึกษา โดยไม่เข้าไปแทรกแซงระหว่างการแสดง เพื่อให้ นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้เรียนรู้ถึงวิธีการทักษะการคิดวิเคราะห์กระบวนการในการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ ถูะสี (2561: 27) ซึ่งศึกษาการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สถานการณ์จำลองที่โรงเรียนบ้านกุดสะเทียนใหม่ศรีทอง อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยสถานการณ์จำลอง เนื่องจากรูปแบบภาษาที่ใช้ในการสื่อสารมีความสมจริง และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน โดยเนื้อหาประกอบด้วย 2 บท ได้แก่ 1) ร้านอาหาร (Restaurant) และ 2) งานเลี้ยงวันเกิด (Birthday Party) ซึ่งช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับเพื่อนในชั้นเรียน และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 พบว่า มีประเด็นสำคัญที่ควรเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การพัฒนาความสามารถด้านการพูดโดยใช้สถานการณ์จำลอง เป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีความรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ เนื่องจากเป็นการลงมือปฏิบัติ ดังนั้นผู้สอนควรวิเคราะห์บริบทของนักเรียนตนเองและจัดกิจกรรมให้เหมาะสม

1.2 ผู้สอนควรวางแผนเรื่องเวลาในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการพูดควรเผื่อเวลาเพื่อให้นักเรียนได้เตรียมตัว และไม่เกิดความกดดันตนเองมากเกินไป จะทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านการพูดที่ดีขึ้น

1.3 ผู้สอนควรวางแผนการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุม การเตรียมตัว การฝึกซ้อม และการประเมินผลการพูด โดยเน้นทั้งเนื้อหา น้ำเสียง การใช้ภาษากาย และความมั่นใจ

1.4 ควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ เพื่อร่วมกันออกแบบสถานการณ์จำลองที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นให้สอดคล้องกับทักษะที่ตลาดแรงงานต้องการ อันจะช่วยยกระดับความพร้อมของผู้เรียนในการประกอบอาชีพในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 สามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นนี้ไปประยุกต์ใช้เพื่อศึกษาทักษะที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในงานอาชีพ เช่น ทักษะการฟัง ทักษะการนำเสนอ ทักษะการเจรจาต่อรอง หรือทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารอย่างรอบด้านในบริบทของการเรียนสายอาชีพต่อไป

2.2 ควรเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการใช้สถานการณ์จำลองกับรูปแบบการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น การเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-based learning), การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) หรือการใช้สื่อเทคโนโลยีเสมือนจริง เพื่อดูแนวทางที่มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อทักษะการพูด

2.3 ควรพัฒนาการพูดร่วมกับทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็นในงานอาชีพ เช่น ทักษะการฟัง การเจรจาการทำงานเป็นทีม หรือทักษะด้านบุคลิกภาพและความมั่นใจ เพื่อสร้างการพัฒนาทักษะอย่างรอบด้าน

2.4 ควรพิจารณาความยืดหยุ่นของเวลาในการจัดกิจกรรมในแต่ละช่วง โดยเฉพาะในช่วงต้นของการเรียนรู้ และอาจศึกษาผลของการปรับระยะเวลาในการจัดกิจกรรมที่แตกต่างกันต่อพัฒนาการด้านการพูดของผู้เรียน เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุดในการนำสถานการณ์จำลองมาใช้ในการจัดการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

กรแก้ว พิเมย. (2563). การพัฒนาความสามารถการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์จำลองในผู้ลี้ภัยผู้ใหญ่ เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรังสิต).

กาญจนา ณ ศรีสุข. (2561). ผลของการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อเสริมสร้างความสามารถการสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดภูเก็ต (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).

- จุฑามาศ พิมพ์สินธ์. (2565). การพัฒนาความสามารถด้านการฟังและด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- ทิตนา แคมมณี. (2562). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 23). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ ตันบุญต่อ. (2565, กันยายน-ตุลาคม). การใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารในวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 41(5), 71.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). สุวีริยาสาส์น.
- พรณี ลีกิจวัฒน์. (2558). วิธีการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 10). มิน เซอร์วิส.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2558). วิธีวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ล้วน สายยศ, & อังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). สุวีริยาสาส์น.
- วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา. (2566). รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2565. งานวัดผลและประเมินผล.
- วิภาวี ไชยทองศรี. (2563, มกราคม-มิถุนายน). การพัฒนาความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้สถานการณ์จำลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*, 8(1), 132.
- ศิริรัตน์ ฤๅะสี. (2561, มกราคม-มิถุนายน). การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สถานการณ์จำลอง โรงเรียนบ้านกุดสะเทียนใหม่ศรีทอง อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู. *วารสารศรีล้านช้างปริทรรศน์*, 4(1), 27.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2560). *แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579*. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2567). *โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567 หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง*. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.